

ERDÉSZETI UJSÁG

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Egész évre	4 frt — kr.
Fél évre	2 frt — kr.
Negyed évre	1 frt — kr.

Előfizetési díjak, hirdetések s bármily írásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendők.

Megjelenik

minden Vasárnap

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 10 kr. Ezen kívül minden hirdetésnél 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt díjak egyezség szerint.

A kongrua.

Most folyik országsszerte a katolikus papság jövedelmeinek összeírása, melynek célja a szegényebb sorsu lelkészek részére olyan jövedelmet biztosítani, hogy abból tiszteségesen megélhessenek. A tanítók fizetésének eddigi minimuma emelve lett. Minden téren látunk mozgást, mindenki igyekszik magának a megélhetését megszerezni. A mezei munkások bele vetik magukat a socialismus karjaiba, követelik a munka idejének leszállítását és a bér föl-emelését, követelik megélhetésüknek öreg napjaikra való biztosítását.

A jövedelmek összeírására, a megélhetés biztosítására nagy szükség lenne az erdészeti alkalmazottaknál is. Az állami alkalmazottak-

nál ez ugyan fölösleges, mert itt állandó, szabott fizetések vannak, de annál nagyobb szükség lenne erre a magán uradalmaknál alkalmazott személyzetnél.

Az „Erdőőr“ folyamában már egyszer „Szomorú dolgok“ czim alatt foglalkoztunk ezzel a kérdéssel s ekkor alkalmat vettünk magunknak egy püspöki és egy hitbizományi uradalom alkalmazottjainak a fizetését elősorolni, mely fizetés nem csak hogy arra nem elegendő, hogy az azt élvező magának valamit öreg napjaira félre tehessen, de még a mindennapi kenyeret is alig képes biztosítani,

Annak idején föl kértük volt lapunk barátait, hogy az általuk ismert uradalmaknál alkalmazásban lévő javadalmazásokat velünk az

TÁRCZA.

A négy testvér.

A Budapesti Hírlap után.

A hosszabb szünetet, a mely ebéd után a társalgásban beállott, a főerdész ur Toldija arra használta, hogy minden látható ok nélkül szivrehatóan nyöszörögni kezdett az ajtónál. Toldi ragyogó szőrű, vakondok-szinű óriás dogge volt. Olyan erősnek és bátorinak látszott, mint a bika, az urának azonban föltétlenül engedelmeskedett.

— Valami baja van a kutyának? kérdezte a házigazda.

A főerdész nem válaszolt, hanem félvállról végigmérve Toldit, megvető hangon szólt a kutyához!

— Engem akarsz becsapni, számár? Ne untass, hanem pakkolj vissza a kuckódba!

— Valami baja van Toldinak? kérdezte a háziasszony, a kit a szép állat láthatólag nagyon érdekelt.

— Ördöge van! mondta a főerdész. — Mikor ma reggel idejöttünk, a kert végében megszimatolt egy kóborló agarat és most ki szeretne menni, hogy megkeresse és kitörje Szellő urfi nyakát. . . .

— Olyan verekedő természetű Toldi?

Egy csöppet sem verekedő. Békés, sőt mondhatnám, hogy lovagias eb, de az agarakat kötelességből üldözi, mert alávaló vadorzók és sok kárt tesznek a nyulaink közt.

Toldi, a ki a gazdája korholó szavaira láthatólag igen elszégyelte magát, szomoruan a kályha felé ballagott, de aztán addig forgott körbe, míg végre mégis csak az ajtó mellé telepedett. Ott nagyot ásított, a keresztbe tett két lábára rakta a nagy fejét és lehunyta a szemét.

— Elalszik, mondta valaki.

A főerdész azonban nevetve rázta meg a fejét.

— Csak szimulálja az alvást, magyarázta suttogó hangon. — El akarja magáról terelni a társaság figyelt-

igazsághoz hiven, minden valótlan-ságot kerülve közöljék, hogy így egy hatalmas anyag birtokába jutva, a nyilvánosság igénybe vételével lépéseket tehessünk a helyzet javítására s az irányadó körök figyelmét fölhívassuk a tart-hatatlan állapotokra.

Szavunk elhangzó szó volt a pusztában s eredménytelen maradt. Azok kiket a dolog legközelebből érdekel, kiknek leginkább érdekükben állana a szükséges adatokat szolgáltatni s maguk részéről is hozzá járulni a helyzet javítását célzó mozgalomhoz, a kibocsátott felhívást egyik fülükön be, a másikon pedig kieresztették, pedig hát ők maguk is tudhatják, hogy néma gyermeknek az anyja sem érti a szavát.

Az ember szinte arra a gondolatra kénytelen jönni, hogy tulajdonképpen nincs is semmi fölpanaszolni való, hogy segítségre, szükség nincs hogy a baj nem általános, hanem csak itt-ott jajdulnak föl olyanok, kik sorsukkal bár milyen körülmények között sem lennének megelégedve, hanem a természetükbe gyökerezett elégedetlenség, összeférhetlenség szálltatja csak meg őket, a nagy közönség pedig látva azt, hogy a panasztolt dolgok nem általánosak, hanem csak szórványosan fordulnak elő, az egész dologra egyszerűen vállat von és azt mondja, hogy nem is olyan fekete az ördög, mint a milyennek föstik.

Pedig hát mindnyájan nagyon jól tudjuk, hogy bizon sok helyütt nagyon szomorúak a viszonyok, hogy nem egy alkalmazott egész életén át a legnagyobb nyomorral küzd, e mellett pedig teljesíti a gyakran életveszéllyel járó legnehezebb szolgálatot s mindezt abban a biztos tudatban, hogy ha majd egyszer megvénül, ha a túlszigázott fáradozás testi erejét kimeríti s a szilárd akarat megtörik az izmok gyöngeségén, nem lesz hová fejét lehajtania, hanem oda lesz dobva a nyomor prédájául s kezébe adva a koldusbot.

Nyugbérrel, végkielégítéssel legfőlebb az állami szolgálatban lévők beszélhetnek s bár ezek sem pihennek rózsás ágyon, legalább meg van nekik a biztos mindennapi kenyerük, mely elég barna ugyan, de hát mégis csak kenyér.

Mit szóljunk még a magán birtokokon alkalmazottak szolgálatának bizonytalanságáról? Arra nézve, hogy az állandó legyen, semmiféle garanciájuk nincs és szolgálatadójuk bármikor kénye-kedve szerint elbocsáthatja a nélkül, hogy őket ezért és ilyen alkalomnál bármi uton és módon kártalanítani köteles lenne. Az illetők teljesen ki vannak szolgáltatva egy ember önkényének, kinek tetszésétől, vagy nem tetszésétől van egész létük függővé téve.

Az uradalmak — értjük a magán uradalmakat — tisztviselői rendszeren szerződésre lép-

mét. Ha aztán valaki véletlenül kinyitja az ajtót, Toldi nesz nélkül ki fog surranni az udvarra.

A kutya a hunyorgó szemöldöke alól tényleg egy-egy éles oldal pillantást vetett az ajtó felé.

— A főerdész ur jeles kutya ismerő lehet? vélekedett a házi asszony.

— Jobban ösmerem őket, mint az embereket, mert többet érintkeztem velük, mint embertársaimmal, válaszolt a főerdész. — Bevallom azt is, hogy egyik-másik emberről csak közvetve tudtam magamnak ítéletet alkotni: tanulmányoztam a kutyáját és annak a jelleme után következtettem a gazdája jellemére. Mert a kutya hűséges tükörképe a gazdájának. Szóval: mondd meg nekem, hogy milyen a kutyád és én megmondom neked, hogy ki vagy magad . . .

A főerdésznek ez a mondása nevetésre ingerelte a társaság egyik felét és dühbe hozta a másikat. Az öreg ur azonban szokott hidegvérével és makacsságával védte különös álláspontját:

— Az ebeknek természettől fogva bizonyos közös jellemvonásaik, vagy ha úgy tetszik: ösztöneik vannak, a melyek azonban különféleképpen fejlődnek az emberekkel való együttélés következtében. Egyik állatra sincs a nevelés oly átalakító hatással, mint éppen a kutyára. Jól nevelt kutyája csak jó embernek lehet. Minden kutyára átragad valami a környezetének modorából is. Okos embernek okos kutyája van, rokonszenves és tisztességes embernek nyájas és tiszta kutyája van. Láttam már fölfuvalkodott, képzelődő bolondot is kutyában: annak a gazdája nagyvási hóbert-ban leledzett. Elkényeztetett, ideges uri asszonyoknak szeszélyes, a perfidiáig önző ölebeik szoktak lenni. Látták már valami különc embergyűlölőnek a kutyáját? Nem volt négylábu különc a bestia? A vadász kutyája maga is vadász, a juhászé meg bojtár. A paraszt kutyája együgyű, durva fickó, néha furfangos, de általánosságban igen becsületes. Ismétlem: mondd meg nekem, hogy milyen a kutyád és én megmondom, hogy ki vagy magad . . .

nek a tulajdonossal és elbocsátás, vagy bizonyos eltöltött szolgálati évek idejére fizetésük valamely hányadát, vagy határozottan megnevezett összegű végkielégítést kötnék ki maguknak. A cselédeket védi az országos törvény és kötelezi a cseléd tartót, hogy elbocsátott alkalmazottjának járandóságait még egy meghatározott időre szolgáltassa ki; csak az erdészeti altisztai személyzet az, melyről semmi irányban nincs gondoskodva s mely tisztán önmagára van utalva.

A törvényhozás gondoskodott volt arról, hogy a pusztulásnak indult erdők megmentésének, hogy fönntartásukra, kezelésükre megfelelő, szakértelemmel bíró személyzet alkalmaztassék, megjelölte azokat az erdőbirtokokat, melyeknél az ilyen kezelés kötelező, de nem gondoskodott egyúttal arról, hogy ennek a szakképzett személyzetnek a léte, mindennapi kenye, neki magának és családjának a jövője is biztosíttassék. Szóval magára vette az ország az erdők fölötti fölügyeletet, de nem tette ugyanezt az azoknál alkalmazott személyzetet illetőleg. Kimondja ugyan a törvény, hogy melyik birtokos és milyen birtokon köteles szakképzett erőket alkalmazni, de nem mondja ki egyúttal, hogy ezek milyen díjazásban részesítendőek, nem írja körül szorosán munkakörüket.

Innen van azután, hogy a kötelezettek alkalmaznak ugyan szakképzett embereket, de fizetést csak olyat adnak nekik, a melyet ők maguk akarnak, nem törődve azzal, hogy az illetők a nyert díjazásból képesek-e megélni, vagy sem, vagy pedig a régi időkben divatban volt szabad lopásra vannak-e utalva. E mellett alkalmazottjaikat gyakran önkényesen elvonják munkakörüktől s őket gazdaságuk más ágazatában használják s addig az általuk kezelt erdők bitangságra vannak kárhoztatva. Gyakran teljesen méltatlan munkát végeztetnek az erdészeti alkalmazottakkal s lealacsonyító, szolgai szerepre kárhoztatják őket, aláásván ez által a nép előtt az annyira szükséges tekintélyüket.

Hogy ilyen körülmények között mikor és mennyire fog az erdészet hazánkban fölvirágozni, annak a megítélését bátran reá bízhatjuk minden józan gondolkodású ember pártatlan ítéletére, de azt igenis kijelentjük és fennhangoztatjuk, hogy ez így soká nem maradhat, hogy az érdekelteknek épp úgy, mint az irányadó felsőbb köröknek valahára be fog kellenni látni, hogy a mostani állapotokat alaposan és gyökeresen meg kell változtatni, mert ha tovább is a mostani viszonyok fognak fennmaradni, a helyett, hogy az erdészet ügyét — mely pedig közérdekű, országos ügy —

A főerdész ur, ha egyszer belemelegedett a beszédbe, nem hallgatott el egyhamar.

— Elmondok önöknek egy megtörtént dolgot, a mely némelyeket önök közül meg fog győzni. Ime: az én Toldimnak három eleven ikertestvére van; kettő him, a harmadik pedig szuka. Vajda, Deli és Kata a nevük. Kölyök korukban negyedfél esztendővel ezelőtt elajándékoztam mind a hármat. Vajda a volt gazdám-nál, a gróf udvarán nevelkedett, Delit elkérte tőlem a gróf jószág igazgatója, Katát pedig az uradalmi ügyész. Két évig egyikét sem láttam a kutyáknak. Ekkor egy igen kellemetlen véletlen következtében sorra kellett látogatnom a három urat és ez alkalommal meggyőződhettem róla, hogy mivé nevelődött a három dogge.

Ugy volt, hogy egy testi lelki jóbarátom valami hajmeresztő ostobaságot követett el. Hogy mit csinált, az nem tartozik ide: elég annyi: ezer forintra volt szüksége, vagy pedig föbe löhetette volna magát. Elhátározta, hogy segíték rajta, mert családós ember

volt az Istenadta . . . Nekem azonban nem volt pénzem. Kitől kérjek? Elmegyek a grófhhoz! Kétszer beszéltem csak életemben a kegyelmes urral, de rengeteg gazdag ember volt és nem tudtam elképzelni, hogy egy szegény ördögöt meg ne szánjon rongyos ezer forint erejéig.

A grófi kastélyban azt mondták nekem, hogy a kegyelmes ur a fürdőkádban ül éppen, de ha fél órát várok az előszobában, elfogadhat. Öt percet ültem már magamban, mikor egy gyönyörű dogge lépett be. Azonnal megösmertem Toldim fivérét.

— Vajda! kiáltom.

Az eb azonban egy vakkanással sem válaszol, hanem komor föntséggel leheveredik a szőnyegre, figyelmesen nézve az ablakban zümmögő legyeket. Oda-megyek hozzá, megsimogatom a szőrét. Vajda csodálkozva, szinte megvetően mér végig, miközben halkan és kedvtelenül morog . . . Egy fél zsemle volt a zsemben, azt udvariasan fölajánlom neki. A bestia azonban ásitva fordít nekem hátat, aztán a szalon aj-

előbbre vinnők, annak fokozatos pusztulását fogjuk látni.

A dolog fontos, sokkal fontosabb, mint sem hinnők, mert nem szabad magunkat azzal áztatnunk, hogy azok társadalmi állása, hivatásuk köre, kikről szóllunk, nagyon csekély s figyelmet sem érdemel; rossz gépész az, ki nem ügyel gépének legkisebb csavarára is, mert gyakran ennek működésén fordul meg az egész gépezet helyes működése.

Lássunk tehát mi is a munkához, gyűjtjük a szükséges adatokat, hogy azokkal a világ színe elé léphessünk s igyekezzünk ügyünknek megnyerni a nagy közönség rokonszenvét s felköltetni ama körök figyelmét, melyek hivatva vannak a helyzetet megjavítani.

Egyesek nem tehetnek semmit, vagy legföllebb nagyon keveset; kielégítő eredményt csak a válvetett, közös erővel folytatott munkálkodástól remélhetünk.

—y.—

A nagyvilágból.

Két nevezetes esemény foglalkoztatta az utóbbi napokban a világot; az egyik már most is nagy horderejű, a másik pedig azzá lehet idővel. Minket mindkettő egyaránt érdekel. Az események egyike az amerikai egyesült államok elnökválasztása. Tudvalévő dolog, hogy az amerikai köztársaság legfőbb feje a mindig négy évre megválasztani szokott elnök, kinek politikája

az egész államra nézve mérvadó. Amerikában az idei követválasztásnál két párt küzdött egymással; az egyiknek jelöltje Mac Kinley, a másiké Bryan volt. Az előbbi azoknak a feje, kik az aranyvalutának a barátai, az utóbbi a bimetalismus, vagyis az arany és ezüst valuta híveinek volt a kegyeltje. A választásnál, mely nagy elkeseredéssel folyt az arany barátai győztek, mely győzelmet bátran lehet a bankárok és pénzkirályok győzelmének nevezni. Európára nézve a választás ilyen kimenetele nagy veszedelmet jelent, mert az előreláthatólag nagy mértékben fog ezután Amerikába vándorolni. A választás eredménye már eddig is nagy hullámozást okozott az európai piacokon.

A másik esemény József királyi herceg leányának, Mária Dorottya főhercegnének férjhezmenetele. A királyi hercegnőt Fülöp orleansi herceg, a volt francia királyok utóda vezette oltárhoz Bécsben f. hó 4-én nagy ünnepségek között. A nászon részt vettek a királyi családnak majdnem összes tagjai. Franciaországban még mindig sok azoknak a száma, kik a királyságot szeretnék visszaállítani, mely esetben a kir. hercegnő férje lenne első sorban hivatott a trón elfoglalására. Hívei mostani összeköttetéséből új reményeket merítenek terveik megvalósítására. Mi a fenséges kir. hercegnőnek, ki nem csak hazánk szülöttje, de mindig gyermekének is vallja magát, őszinte szívből kívánunk szerencsét frigyéhez.

A képviselőválasztások utóhangjaként el-el dörög még most is egy pár lövés, fölhangzik a kardok csattogása. Most folyik ugyanis ama csorbáknak a kiköszörlése, melyeket egyes politikusok egymás becsületén ejtettek. Nagy zajjal, de kevés vérrel folyt le a napokban az Ugron Gábor és Kossuth Ferencz közötti párbaj, mely utóbbinak a harcztéptelenségével végződött,

tajához megy, ott fölágaskodik a kilincsig és eltűnik a szobában, a nélkül, hogy csak vissza is nézne rám. Láthatólag unta a társaságomat a fölfuvalkodott üresfejú bestia!

— A gróf szoba sem fog velem állani! mondtam magamban.

Mikor később előadtam neki alázatos kérésemet, a kegyelmes ur tényleg igen röviden végzett velem.

— Nagyon meglep, hogy hozzám fordul. Mi jutott eszébe? Banknak néz engem? Tanácslom, hogy ne avatkozzék ilyen dolgokba. Ügyeljen, hogy rendben legyenek a maga számadásai. Jó napot!

Meglehetősen el voltam keseredve, de azért mégis elmentem a jószágigazgatóhoz, a Kata gazdájához. Csak futólagosan ismertem azt az urat, épp úgy, mint az ügyészt is, mert egyikük sem volt vadászember. Az igazgató nem volt otthon, az udvarán azonban ott láttam Katát. A kutya nagyon piszkos volt és feltűnően kövér.

— Kata! kiáltottam.

A farkát csóválva közeledett felém.

— Mivel etetik? kérdeztem az udvaron ácsorgó kocsistól.

— Kukoricamáléval, de felfal az mindent, a mit össze tud lopkodni.

— Hát tolvaj?

— De mekkora! Fölmászik a padlásletrán is a friss tyuktojás után és künn a réten megfojtja a parasztlibát is. A nagyságos ur ezért már agyon is akarta lövetni...

Kata ezalatt nyájas pofával dörgölődött hozzám. Barátkozó természetű kutya volt. Kivettem zsebemből a fél zsemlyét, a mit Vajda ur oly dölyfösen utasított vissza és megkínáltam vele. Elfogadta, de nem ette meg, hanem az udvar végére kullogott vele és ott kaparászva félig betemette a homokba.

— Már akkor inkább oda adjuk a csirkéknek, mondtam magamban.

Mikor azonban föl akartam venni a zsemlyét, a

nem ugyan valamely súlyos seb, mint inkább régi tüdőbaja következtében. A felek különben a mint összeveszték, úgy ki is békültek.

Hasznos tudnivalók.

Mézbor-készítés, a közönséges bortörköly petiotizása után.

Baró Ambrózi Béla után közli Kormány Mihály.

(Folytatás és vége.)

Ennél még jobb minőségű, zamatosabb és erősebb bort lehet előállítani a következő recipe szerint:

6 kgr. cukor (1 kgr. 28 kr.)	1 frt 68 kr.
3 „ méz (1 kgr. 30 kr.)	— „ 90 „
1 liter szesz	— „ 60 „
10 „ bor (1 liter 20 kr.)	2 „ — „
összesen	5 frt 18 kr.

Végre az aszaborhoz hasonló italt vagyunk képesek előállítani a következő módon: Egy akó vízhez és a kellő mennyiségű törkölyhöz 5 kgr. cukrot és 5 kgr. mézet teszünk. A folyadék hamar erjedni fog. Mihelyt kiejedt, ismét teszünk hozzá 5 kgr. cukrot és 2 kgr. mézet. Erre a must megint erjedni fog. Az erjedés befejeztével a mustot lehuzzuk egy hordóba s ismét 5 kgr. cukrot adunk hozzá, továbbá akónként 3 liter szeszt, 10 liter bort és egy marok sót. Erre a must harmadszor is forrni fog. Hat hét múlva lehuzzuk a bort, mely lassan tavaszig erjedni fog. Az ezen bor készítéséhez szükséges anyagok ára a következő:

15 kgr. cukor (1 kgr. 28 kr.)	4 frt 20 kr.
7 „ méz (1 kgr. 30 kr.)	2 „ 10 „

3 liter szesz (1 liter 60 kr.)	1 „ 80 „
10 „ bor (1 liter 20 kr.)	2 „ — „
1 marok só	— „ 5 „
összesen	10 frt 15 kr.

Ezen bornak értéke — ha 1—2 évig áll — legalább is 80 kr., 1 frt literenkint. Főülmulja a legfinobb meth-et melynek patika ízét a legkevesebben tűrik. Figyelmeztetem azonban a t. olvasót arra, hogy ezen utóbbi eljárásnál a cukornak többszöri erjedését vegye figyelembe, mert ha netalán egyszerre találna az egész fennebbi cukor- és mézmennyiséget a vízbe tenni, akkor az erjedés tökéletlenül menne végbe s a bor nem fogna megtisztulni, mert a kellőleg föl nem oldott és el nem erjedt cukor mennyiség folytán, lappangó erjedésben marad, s ennél fogva derülni nem fog.

Írásban és szóval iparkodtam már évek óta t. méhésztársaimat arra buzdítani, hogy karolják föl ezen érdekes és jövedelmes gazdasági ipart s különösen petiotizáljanak olcsó borokat, melyeket a szegényebb sorsu is megszerezhet magának. Százezerek, de milliók mennek most ki Olaszországba a kellemetlen illatu és zamatu olasz borokra, holott ezen összegeknek nagy része bennmaradhatna hazánkban. Franciaország 7—8 millió hektoliter bort petiotizál minden évben, s ott a szegényebb sorsu csakis ilyen bort iszik. Nálunk — mert a dolog még újdonság — a nagy közönség ezen borokhoz szoktatva nincs, sőt idegenkedik ezektől, mert műboroknak tekinti azokat, holott tényleg a korcsmákban prágai és drezdai essenciákból készített egészségtelen borokat isznak drága pénzért. Ha azonban ezen petiotizált borok — melyek Franciaországban „félbor“-nak tekintetnek — nálunk elterjednének, s a köznép arról győződne meg, hogy ezen bor nem-

bestia bős morgással, csattogó fogakkal csapott elém. Nem hagyta a téstát, ámbár neki sem kellett.

Nem fogok pénzt kapni az igazgatótól, mondtam magamban.

Az igazgató, mikor meglátott, úgy megörült, hogy majd kiugrott a bőréből. Megölelgetett és édes bátyjaurának nevezett. Pénze azonban nem volt. Honnan is volna neki, szegény botos ispánnak? Jó tanáccsal azonban szolgálhat a kedves bátyjaurának Volna egy kliense, a kit megnevezni nem lehet, az talán adna . . . De csak váltóra, biztos jótállók mellett. Jókorá kamatot is követelne persze, körülbelül husz percentet — de ha olyan sürgös a dolog . . .

Biztosra vettem, hogy a maga pénzét adná ki uzsorakamatra. Egy napi gondolkozási időt kértem és addig is elmentem szerencsét próbálni az ügyészhez. Az udvarára érve először nem is a gazda, hanem Deli után tudakozódtam.

— Ott van a hátsó udvaron, mondták a cselédek — most etetik éppen.

A kutya haragos ugatással rohant elém.

— No, öreg, mi baj? kérdeztem.

Megállott és morogva nézett rám. Aztán szaglászva közeledett, mikor pedig megveregettem a nyakát, már barátságosan csóválta a farkát.

— Lehet vele beszélni, mondtam magamban.

Deli időközben jó étvágygyal látott megint az ebédjének, én pedig mellette állottam és folytattam az ösmerkedést. Önök nem is képzelik, hogy nyájas, nyílt föllépéssel milyen gyorsan lehet megnyerni egy haragos, de egyébként tisztességes kutya rokonszenvét.

— Hát jó az ebéd, öreg? Mi? Hadd lám! Kukorica leves, sárgarépa — na megjárja! Mi az ördögöt, csirkecsont is van? Az már beszéd. Ezt a combot ideadhatnád nekem, öreg . . . Marad neked elég!

Mikor ki akartam venni a csontot a vályuból, dühös morgással kapott a kezem után. Kapacitálni próbáltam.

— Ne komiszkodjál, Deli! Ezért a rongyos cson-

csak hogy ártalmatlan, de sőt egészséges is, akkor tudom, hogy biztosítva lenne annak nagymérvű fogyasztása, mert örömmel s élvezettel innánk ezt az italt, a prágai essentia-bornak pedig hátat fordítanánk.

De hiába, igen sokat kell még tanulnunk. Ezért iparkodjunk ezen a téren is haladni. Tíz-tizenkét év is elfog még mutni, míg az ország képes leendő újonnan alkotott szőlőivel a verseny terére lépni, mert nem szabad felednünk, hogy még fennálló s jelenleg is termő szőlőink mind tönkre fognak menni. Ide tartoznak különösen az erdélyi részek szőlői, melyek — sajnos — rövid idő múlva szintén megszűnnek lenni, mert már itt is pusztít a filoxera s végveszélylyel fenyegeti a nemes nedűt szolgáltató szőlőhegyeket. Azért iparkodjunk a petiotizálás terén munkálkodni. Biztos eredményre vezet ez, s úgy a magán-mint a nemzetgazdaságnak hasznos és fontos tényezőjévé válnék.

„Segíts magadon, s az Isten is megsegít.”

Különfélék.

Erdőőri szakvizsgák. Az erdőőri szakvizsgák a múlt hó folyamán véget értek s testületünk ismét megszaporodott egy csapat képesített taggal. Levelezőink értesítése szerint kitűnően vizsgáztak: Besztercebányán Bresztyensky Alajos és Balogh Gyula, Nagyszébenben Baumann Andor, mindhárman szakiskolát végzett ifjak.

Újkori Matuzsálemek. A mostani kor legöregebb embere Buenos-Ayresben egy Cetrim Bruno nevű szerezsen, ki most 150 esztendő; utánna következik egy Kustrim nevű kocsis Moskvában, ki a 140-ik évet gázolja s daczára magas korának, feszesen ül a bakon és vigan hajtja lovait.

Gazdag korcsmárosné. A Tirolországi Halle városában élő Angeréze Teréz korcsmárosnétól elloptak két millió forint értékű takarékpénztári könyvecskéket és egyéb értékpapirokat s 7000 forint körül készpénzt. A nagy lopásból azonban a tolvajoknak az uttóbi csekély összegén kívül egyéb hasznuk nem volt, mert a takarékpénztári könyvek és egyéb értékpapírok értékesítését a hatóságok közbelépése idejekorán megakadályozta. A korcsmárosné egy kisebbszerű vendéglő tulajdonosa s így gazdagságának híre méltán bámulatba ejti a világot.

Híres cigányprimás halála. Patikáros Ferkó híres cigányprimás haláláról érkezett hír Párisból. Ferkó évekkor ezelőtt ment ki Párisba bandájával s itt nem csak hogy a közönségnek lett kedvenczvé, de egy milliomos kereskedő leánya is bele szeretett a csinos barna férfiuba s aytjánál oda vitte a dolgot, hogy ez kész volt őt hozzá adni, de ekkor meg az az akadály merült föl, hogy a primásnak Budapesten törvényes neje és gyermeke volt. Ezt az akadályt úgy győzték le, hogy az asszonyt 20000 forint kártérítés mellett rávették a válásra. Lakodalma után a primás csak ritkán hallatta varázs-hegedűjét, e helyett bele merült a mód adta különféle élvezetekbe, melyek azután egészségét teljesen alá ásták s most 34 éves korában sirba juttatták. Temetésén nagy közönség vett részt s cigány banda kísérte utolsó útján.

Halálos légyecsapás. Debreczenből megrendítő szerencsétlenségről írnak. Farkas István államvasuti mozdonyvezető elment egy ismerősenek a temetésére. A halottas szobában a nyílt koporsóban kiterített halottról egy légy arcára szállott és megcsipte. Rövid idő alatt Farkas arca nagy veszedelmére megdagadt

tért — hát nem marad neked elég? Látod, nagyon kell nekem a csont . . .

A kutya természete egy ideig még morgott belőle, aztan — vigyen el az ördög a csontoddal együtt, gondolhatta magában — kedélyes farkesóválással faltat tovább a repáját, nem bánva, hogy elviszem a csontot.

— Meg lesz a pénz! ujjongtam magamban.

Nem is csalódtam. Az ügyész, mikor előadtam neki a kérésemet, gorombáskodni kezdett velem. Később sopánkodásra fogta a dolgot. Mikor pedig megtudta, hogy egy család egzisztenciája forog kockán, egyszerre elhallgatott, kinyitotta a páncélos szekrényét és eléembe lökte a tiz szászast. Itt a pénz! Vissza adja, a mikor tudja . . . Kamatról ne beszéljen az ur, mert kilököm . . . Akar egy pohár szilvóriumot?

Ennyi az egész! — fejezte be elbeszélését a főerdész. Azért mondom: minden kutya hűséges tükörképe a gazdájának . . .

Talán tovább is beszélt volna, ha Toldi, a ki mindedig nyugodtan feküdt az ajtónál, hangos vonyításba nem kezd. A hátsó két lábán ült, a teste görcsösen vonaglott és remegett, a pofáját pedig szenvedő kifejezéssel emelte a padmaly felé.

— A bestiának megint gyomorgörce van! — mondta a főerdész, helyéről felugorva. Zöld ugorkát evett a kertben . . .

Azzal kinyitotta az ajtót.

— Coki, nyavalyás!

A kutya kikotróott. Mikor aztán künn volt, elvette magát és harangtisztá, vidám csaholással és hosszú szökésekben a kert felé vágatott, a hol reggel a kóborló agarat látta.

— Teringettét, káromkodott a főerdész, — az alávaló most mégis becsapott! Gyomorgörccsöt szimulált, hogy kirugjam a szobából. Hallottak már ilyet?

— Hát nem beteg?

— Kutya baja! Hiszen láthatják: ott iramodik!

— Hogyan, kérdezte a háziasszony, — hát Toldi hazudni is szokott?

— Biz az megcselekszi néha . . .

— A főerdész ur pedig azt mondta, hogy a kutya hűséges tükörképe a gazdájának?

Az öreg ur napsütötte arcza rák vörös lett.

— Engedelmet kérek — meglehet, hogy néha elvetem a súlykot — de ez a história, a mit elmondtam, az elejétől végig igaz!

Herczeg Ferenc.

s mire orvosi segély érkezett, már vérmérgezést kapott. A vérmérgezés oly rohamosan terjedt, hogy a szerencsétlen ember néhány nap múlva meghalt.

Hétmillió örökség. Derecske biharmegyei községből írják a „M—g”-nak, hogy az ott lakó Kám családot nagy szerencse érte, mert váratlanul hét millió örökséghez jutott. A család egyik tagja még 1860-ban kiköltözött Romániába, úgy, hogy az itthon levők azóta semmit sem hallottak felőle. Romániában óriási vagyont szerzett. Nemrég meghalt s a vagyon, amely körülbelül hét millió forint értékű, a Derecskén lakó Kám Márton vasuti kalauzra és Wéber János kerékgyártó feleségére, a ki Kám-leány, szállott.

Gyilkos bika. Sorki-Kápolna vasvármegyei községben a napokban Pipic Márton vagyonos gazdát tulajdon bikaát úgy megdöfte, hogy halálát várják.

Agyonlőtt orvvadász. A radnai kincstári erdőségben Popa Juon, Szücs Konstantin és Bundó Juon dumbroviczai orvvadászok egy tisztás szélén a fölvert vadat lesték. Popa volt a hajtó. Sokáig álltak a vadászok mozdulatlanul, míg végre a közelben megzörrent egy bokor. Bungó rögtön vállához emelte a puskát és lőtt. Rögtön utána jajkiáltás hallatszott s a bokor mögül Popa lépett ki, de alig tett egy lépést, összerogyott. A szerencsétlent az aradi közkórházba szállították, hol másnapra meghalt. Az orvvadászok ellen megindították a vizsgálatot.

Agyontiporták a lovak. Szörnyű halállal mult ki Ozora tolnavármegyei községben Csibor Ferenc, a legvagyonosabb gazda László nevű 23 éves fia, aki atyja utasítására kihajtatott a döbrentei határba, hogy onnan kukoricát szállítson haza. Amint a kocsit rakták, a tüzesvérű lovak megijedtek s futásnak eredtek. A bátor legény ezt látva, a lovak elé ugrott, hogy a megvadult állatokat megfékezze. Azonban szerencsétlenül járt, mert a lovak maguk alá rántották és agyontiporták. A fiatal legény rögtön meghalt.

A kémikus ember. Villiers, A jövő Eva szerzője, kigondolta a villamos asszonyt. Egy Huntley nevű amerikai még ennél is messzebb ment: összeállította a kémikus embert. A hogy kémiai elemekből tojást, hal-konzervet, gyümölcsöt és főzeléket állítanak össze, a hogy ásványi anyagból a virág illatát és a cukor édes-ségét utánozzák, azonképpen akarja az amerikai Huntley az emberi agyvelőt vagy magát az embert az azokból az anyagokból és elemekből összeállítani, melyek a természetes embernek leglényegesebb alkotó részei. A kémikus ember természetesen épp oly gondolkodó lény lenne, mint akár egy amerikai, Huntleynek ez a nagyszerű eszméje ama német orvos esetére emlékeztet, a ki kitalálta annak módját, hogy betegének agyvelőjét kivegye, meggyógyítsa és aztán a koponyába visszategyje. Egy ízben szakácsnéja egy tányéron megtalálta egy embernek agyvelőjét; a szakácsné tudatlanságban azt hitte, hogy egy marhának az agyveleje s megsütötte az orvosnak reggelire.

Az orvos egészen magán kívül volt, — nem azért, mert megette egy embernek az agyvelőjét, hanem azért, mert betege most agyvelő nélkül kénytelen tovább élni. Az orvosnak végre mentő gondolata támadt; kivette egy disznónak agyvelőjét és azt tette betegének koponyájába. A beteg felgyógyult ugyan, de ettől fogva oly . . ., disznó szerencséje volt, hogy senki sem akart vele üzletileg érintkezni.

Agyonlőtt gyermek. Gondatlanságból okozott emberölés miatt vonta felelősségre a pestvidéki törvényszék Szondi Árpád erdészeti rapidijast, a ki május elején meglátogatta Grosz Péter gödöllői erdőőrt és a szobában levő szolgálati fegyverét olyan könnyelműen forgatta, hogy elsült és ágyban fekvő öt éves kis lányát megölte. A végtárgyaláson kiderült, hogy a vádlott megkérdezte Grosz Péternét, meg van-e töltve a fegyver és csak akkor nyult hozzá, a mikor tagadó választ kapott. A törvényszék Rakovszky alügyész indítványa és Wolf Vilmos dr. védőbeszéde után a vádlottat a gondatlanságból elkövetett emberölésben bűnösnek mondotta ki és a védőbeszédben előterjesztett enyhítő körülmények figyelembe vételével csupán 20 forint pénzbüntetésre ítélte. Az ügyész főlebbezett.

Az új vizözön. Egyesek még ma sem akarják hinni, hogy a régi vizözön után megjelent szivárvány teljes biztosítékot nyújt arra nézve, hogy az Isten a világra hasonló csapást többé bocsátani nem fog, legalább ezt látszik bizonyítani az északamerikai Carolina állam Colerain városában összegyűlt mintegy 120 személy, kik megannyian fönnhangon hirdetik, hogy földünket a jövő karácsonyi estén egy új vizözön fogja elborítani és csak az fog menekülni a biztos haláltól, ki hozzájuk csatlakozik. Ezek a tévelygők bárkákat építenek maguknak s azokban ütik föl sátorfájukat. Sok földmives eladta szántóföldjét, anyák elhagyták gyermekeiket és férjeiket csak hogy az új tan hirdetőihez csatlakozzanak. Az egész környéken nagy a nyugtalanság és valószínűleg nem is fog csillapodni karácsonyig, mikor tévedésüket az emberek be fogják látni.

Felelős szerkesztő és lapkiadó tulajdonos:
Podhradszky Emil.

Ugy a kezdő mint a haladottabb
méhészek nélkülözhetlen lapja
a számos képpel illusztrált,
havonta megjelenő

„Széttéktintó Méhész”

Előfizetés:

Egész évre 2 frt. félévre 1 frt.

Mutatványszámmal

szívesen szolgál a „SZÉTTÉKINTÓ
MÉHÉSZ” szerkesztősége.

Sajtény, Csanádmegye.

„FONCIÈRE“ PESTI BIZTOSÍTÓ-INTÉZET

→ ALAPITTATOTT 1864. BUDAPESTEN. ←

Alaptőkéje 4,000.000 koronára, biztosítékai pedig 22,000.000 koronára rugnak; minélfogva a leggazdagabb és legnagyobb biztosítékot nyújtó biztosító-intézetnek sorába tartozik.

Ezen hazai intézet igen előnyös feltételek mellett nyújt mindennemű biztosítást: tűz, jég, szállítmány és üvegeken eshető töréskárok ellen.

Különös gonddal ápolja az élet és az embert érhető testi balesetek elleni biztosításokat.

A díjak a legolcsóbbak és a feltételek a biztosítottakra nézve felette kedvezők. — Bővebb felvilágosítással készséggel szolgálnak:

A központi igazgatóság Budapesten, V. Sas-utca 10. — A vezérügynökség Kolozsvárott és az ország majdnem minden községében lévő ügynökségek.

Szászsebesen főügynökség *Baiersdorf Henrik* urnál. Megbízható egyének egyszerű megkeresésre mint ügynökök alkalmaztatnak.

MEGJELENT

BLUM és TÁRSA

udvari egyenruha szállítók

 legujabb árjegyzéke.

Kérjen mindenki egy példányt ezen kiváló elsőrangú czégtől, mely bérmentve lesz azonnal beküldve.

A nagyméltóságu földmivelesügyi m. kir. Ministeriumnak 1894 évi augusztus hó 11-én kelt magas intézkedésével,

czégünk ujjal megbízott

a nagytekintetű erdőtisztek és az erdészeti altisztek egyenruhájának szállításával.

Tisztelettel értesítjük tehát, hogy nálunk minden néven nevezendő egyenruházati cikkek

hivatalos uton részletfizetésre

megrendelhetők.

POLGÁRI RUHÁK

a legjobb francia és angol divat szerint készítenek.

Vidéki megrendelések kiváló figyelemmel eszközöltetnek.

 Óvakodjék mindenki oly czégektől, melyek olcsóbb ajánlattal akarják régi vevőinket félrevezetni

Kiváló tisztelettel

BLUM és TÁRSA

elsőrangú egyenruha készítő intézete.

Ő csász. és kir. Fensége József Főherceg udvari szállító

A földmivelés m. kir. Ministerium szállító.

BUDAPEST IV. Sütő utca 2. Szervitater sarkán.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.